

Noord-Holland heeft hoogste startersquote

Ontwikkeling aantal starters onzeker door nieuwe wetgeving

Fors meer taxichauffeurs door nieuwe taxiwet en Uber

Ontwikkeling aantal starters in eerste kwartaal 2016 ten opzichte van eerste kwartaal 2015

+68%

-15%

Noord-Holland heeft de hoogste startersquote¹

Noord-Holland heeft de hoogste startersquote

Limburg heeft de laagste startersquote

¹ Aantal starters per 10.000 personen van de werkzame beroepsbevolking.

Meer starters voor vierde kwartaal op rij

Het aantal starters¹ is in het eerste kwartaal met 8% toegenomen. De grootste stijging deed zich voor in de transportsector, waar de aanwas van zelfstandige taxichauffeurs bijna vervijfvoudigde. Noord-Holland is met 203 starters per 10.000 personen de meest ondernemende provincie. Vrijwel alle provincies zijn ondernemender dan vijf jaar geleden, met uitzondering van Utrecht, Limburg en Noord-Brabant. De ontwikkeling van het aantal starters in 2016 is nog onduidelijk als gevolg van de nieuwe wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA). Als bedrijven door de nieuwe wet minder zzp'ers inhuren heeft dit mogelijk gevolgen voor de ontwikkeling van het aantal starters.

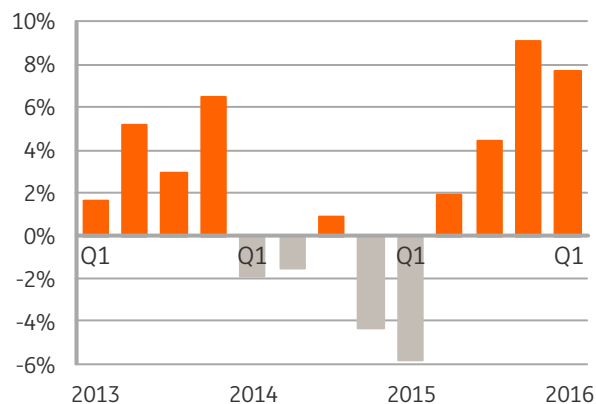
¹ Dit betreft personen die voor het eerst een bedrijf starten. Een bestaande ondernemer die een nieuw bedrijf of vestiging opstart wordt niet in de tellingen meegenomen. Daarnaast worden starters die actief zijn op het gebied van overheidsdiensten niet in de tellingen meegenomen. Hierdoor wijkt het aantal starters dat ING in dit rapport hanteert af van het aantal starters dat de Kamer van Koophandel publiceert.

Acht procent meer starters in het eerste kwartaal

Het aantal starters is in het eerste kwartaal met 8% toegenomen ten opzichte van dezelfde periode in 2015. In totaal begonnen in de eerste drie maanden van 2016 bijna 39.000 personen voor zichzelf. Het aantal starters groeit daarmee voor het vierde kwartaal op rij. Het aantal starters dat gedwongen aan de slag gaat als zzp'er neemt langzaam af, nu het economisch gezien weer beter gaat met Nederland en er minder werknemers worden ontslagen. Daarnaast zorgt economische groei er voor dat ondernemers in spe weer meer kansen zien een eigen bedrijf te beginnen.

Aantal starters stijgt voor vierde kwartaal op rij

Ontwikkeling aantal starters ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

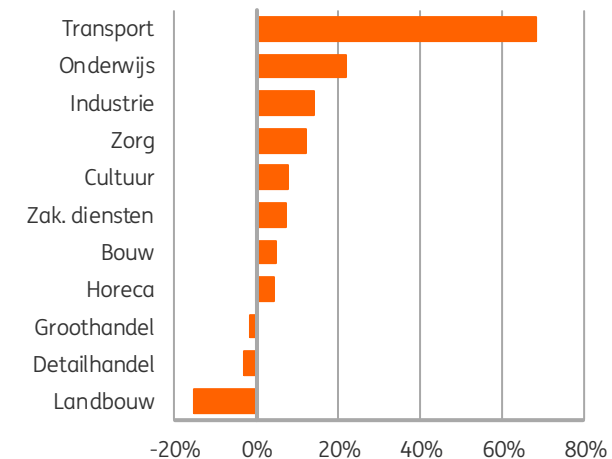
Bron: KvK, bewerking ING Economisch Bureau

Fors meer zelfstandige taxichauffeurs

De transportsector telde in het eerste kwartaal 68% (!) meer starters ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Deze stijging komt volledig voor rekening van de deelsector 'Personenvervoer over de weg'. Het aantal inschrijvingen van zelfstandige taxichauffeurs is in het eerste kwartaal bijna vervijfvoudigd. Dit komt door een wijziging van de taxiwet per 1 januari j.l. waardoor het makkelijker is geworden als taxichauffeur aan de slag te gaan. Daarnaast krijgt het digitale taxibedrijf Uber, dat werkt met zelfstandige taxichauffeurs, steeds meer voet aan de grond in Nederland. Het aantal starters in de landbouw daalde daarentegen met 15%. Ook waren er minder starters in de detail- en groothandel.

Meer starters in transport, minder in landbouw

Aantal starters eerste kwartaal 2016 vs 2015

Bron: KvK, bewerking ING Economisch Bureau

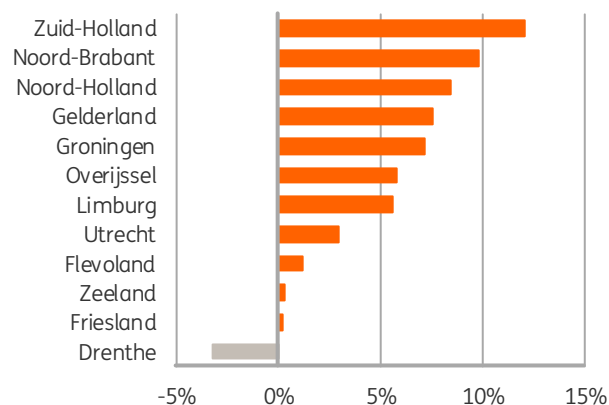
Meeste provincies zijn ondernemender geworden ten opzichte van vijf jaar geleden

Grootste stijging in Noord- en Zuid-Holland

In vrijwel alle provincies, op Drenthe na, neemt het aantal starters toe in het eerste kwartaal. De grootste stijgingen vinden plaats in Zuid- en Noord-Holland en Noord-Brabant. In de eerste twee provincies komt de stijging hoofdzakelijk door een toename van het aantal zelfstandige taxi-chauffeurs. In Noord-Brabant zijn er naast taxichauffeurs ook meer vrachtwagenchauffeurs in het eerste kwartaal gestart. In alle drie de provincies waren ook meer starters in het onderwijs, zoals dansscholen, auto-instructeurs en bedrijfsopleidingen. In Drenthe daalde het aantal starters met 3%, onder meer doordat minder boekhouders voor zichzelf begonnen. Daarnaast waren er ook minder starters in de non-food detailhandel en de markthandel.

Meer starters in alle provincies, behalve Drenthe

Ontwikkeling aantal starters in eerste kwartaal 2016 vs eerste kwartaal 2015

Bron: KvK, bewerking ING Economisch Bureau

Noord-Holland heeft hoogste startersquote

De gemiddelde startersquote² in Nederland bedraagt 156. Dit betekent dat er in Nederland gemiddeld 156 starters zijn per 10.000 personen van de werkzame beroepsbevolking. De vier Randstedelijke provincies - Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland - zitten boven het Nederlands gemiddelde, met Noord-Holland als grootste uitschieter. De overige provincies zitten er onder.

Meeste provincies ondernemender geworden

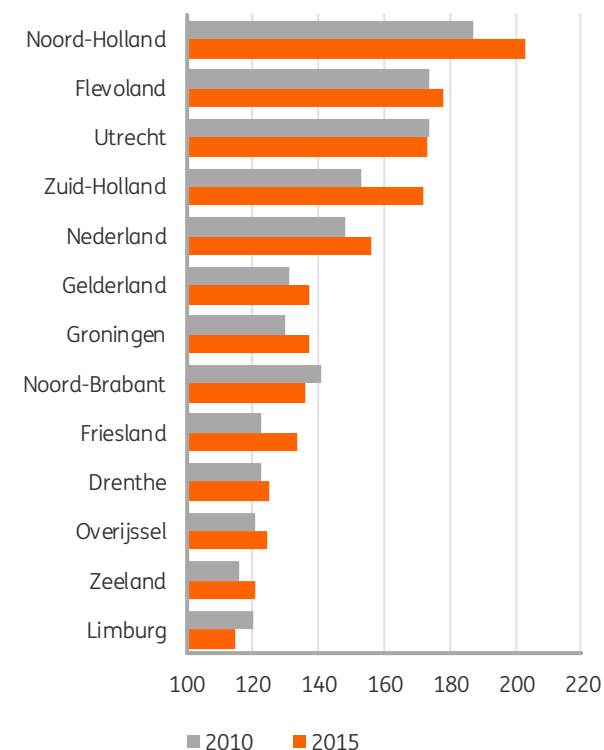
Ten opzichte van vijf jaar geleden is de startersquote in Nederland licht toegenomen. In 2010 waren er 148 starters per 10.000 personen tegen 156 nu. De meeste provincies zijn in vijf jaar tijd ondernemender geworden. De grootste stijgingen deden zich voor in Noord- en Zuid-Holland. Ook in Friesland was sprake van een forse stijging, met name door een toename van het aantal starters in de zorg en landbouw. In Utrecht bleef de startersquote vrijwel onveranderd, terwijl deze zowel in Limburg als in Noord-Brabant met vijf daalde.

Leeftijd, innovatie en opleiding bepalend

De tabel op de volgende pagina toont een aantal factoren die bepalend zijn voor de mate van ondernemerschap. Zo is bijvoorbeeld het aandeel 25 tot 45-jarigen in de werkzame beroepsbevolking van een provincie van belang. Dit komt doordat de meeste starters gemiddeld rond een jaar of 37 een eigen bedrijf beginnen. Ook het aandeel starters in de zakelijke dienstverlening is bepalend, daar dit verreweg de belangrijkste sector is. Verder zijn innovatie, het opleidingsniveau en de economische groei in een provincie bepalende factoren.

Noord-Holland heeft hoogste startersquote

Startersquote² per provincie

Bronnen: KvK, CBS, bewerking ING Economisch Bureau

² De Startersquote toont het aantal starters op jaarbasis per 10.000 personen van de werkzame beroepsbevolking (15 tot 75 jarige).

Grote regionale verschillen in leeftijd, opleidingsniveau, innovatie en economische groei

Kenmerken van provincies die met de startersquote boven- en ondergemiddeld presteren

Bovengemiddeld

Ondergemiddeld

Noord-Holland

Flevoland

Utrecht

Overijssel

Zeeland

Limburg

Startersquote in 2015 (2010):	203 (187)	178 (174)	173 (174)	125 (121)	121 (116)	115 (120)
Aandeel starters in de zakelijke dienstverlening:	32%	27%	34%	25%	23%	24%
Aandeel 25 tot 45-jarige in werkzame beroepsbevolking:	44%	43%	44%	42%	39%	38%
Aandeel 45 tot 75-jarige in werkzame beroepsbevolking:	41%	42%	41%	43%	46%	48%
Positie Innovatie Index ³ :	1	3	2	9	12	9
Economische groei in 2015:	3,0%	3,0%	3,1%	2,3%	1,6%	1,7%
Hoog opleidingsniveau werkzame beroepsbevolking:	41%	30%	46%	31%	26%	30%

³ Zie voor een berekening van de Innovatie Index het rapport 'ING Innovatie Index' (ING Economisch Bureau, oktober 2015).

Impact nieuwe wet DBA op de ontwikkeling van het aantal starters in 2016 nog onduidelijk

Aantal starters blijft op hoog niveau

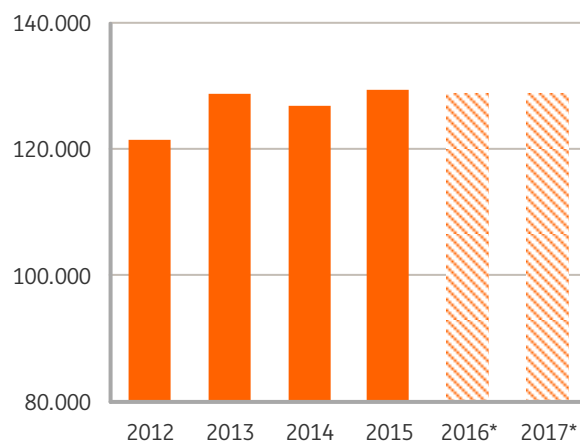
De ontwikkeling van het aantal starters in 2016 is nog onduidelijk. In principe is de verwachting dat het aantal starters ook in 2016 en in de daaropvolgende jaren op hoog niveau blijft. Dit hangt samen met een structureel veranderende arbeidsmarkt. Bedrijven hebben meer behoefte aan flexibiliteit en zijn daardoor nog altijd terughoudend met het aannemen van vast personeel. Zij werken eerder samen met uitzendkrachten en zzp'ers. Daarnaast komen er meer starters op de markt die kansen zien nu de economie weer groeit.

Impact nieuwe Wet DBA op aantal starters

Het is echter nog onduidelijk wat voor impact de nieuwe wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) op het inhuren van zzp'ers heeft. Als bedrijven door de nieuwe wet terughoudender worden met het inhuren van zzp'ers, omdat zij de risico's te groot vinden, heeft dit ook gevolgen voor de ontwikkeling van het aantal starters, aangezien een meerderheid van de starters zzp'er is. Daar de nieuwe wet pas sinds 1 mei 2016 van kracht is, is het nog te vroeg om conclusies te trekken. Een gevolg kan evenwel zijn dat het aantal starters in de loop van het jaar lager zal uitvallen als bedrijven inderdaad terughoudender worden met het inhuren van zzp'ers. Het kan daardoor voor starters minder aantrekkelijk worden om als zelfstandige aan de slag te gaan.

Aantal starters blijft komende jaren hoog

Starters per jaar

Bron: KvK, verwachting ING Economisch Bureau

Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties

2016 is een overgangsjaar

Per 1 mei j.l. is de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) ingevoerd ter vervanging van de Verklaring arbeidsrelatie (VAR). Door middel van modelovereenkomsten leggen opdrachtgevers en zzp'ers hun arbeidsrelatie vast. Dit is overigens niet verplicht. De Belastingdienst controleert of de arbeidsrelatie aan de huidige wetgeving voldoet. Dit jaar is overigens een overgangsjaar waarbij er nog geen controle plaatsvindt. De Belastingdienst start hier per 1 mei 2017 mee.

Schijnzelfstandigheid tegengaan

Het doel van de nieuwe wet is schijnzelfstandigheid tegen te gaan. Lag het risico voorheen alleen bij de zzp'er, onder de nieuwe wet zijn zowel de zzp'er als de opdrachtgever verantwoordelijk voor het werken buiten een dienstbetrekking. Dit houdt in dat in geval de Belastingdienst van mening is dat een zzp'er in principe werkzaam is als een verkapte werknemer, de opdrachtgever loon- en sociale premies dient af te dragen. Bij de VAR lag dit risico vrijwel volledig bij de zzp'er.

Meer weten?

Kijk op ing.nl/kennis en volg ons op [Twitter](#)

Of neem contact op met:

Katinka Jongkind

ING Economisch Bureau
06 - 836 49 876
katinka.jongkind@ing.nl

Disclaimer

De informatie in dit rapport geeft de persoonlijke mening weer van de analist(en) en geen enkel deel van de beloning van de analist(en) was, is, of zal direct of indirect gerelateerd zijn aan het opnemen van specifieke aanbevelingen of meningen in dit rapport. De analisten die aan deze publicatie hebben bijgedragen voldoen allen aan de vereisten zoals gesteld door hun nationale toezichthouders aan de uit oefening van hun vak. Deze publicatie is opgesteld namens ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam en slechts bedoeld ter informatie van haar cliënten. ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V. Deze publicatie is geen beleggingsaanbeveling noch een aanbieding of uitnodiging tot koop of verkoop van enig financieel instrument. Deze publicatie is louter informatief en mag niet worden beschouwd als advies. ING Bank N.V. betreft haar informatie van betrouwbaar geachte bronnen en heeft alle mogelijk zorg betracht om er voor te zorgen dat ten tijde van de publicatie de informatie waarop zij haar visie in dit rapport heeft gebaseerd niet onjuist of misleidend is. ING Bank N.V. geeft geen garantie dat de door haar gebruikte informatie accuraat of compleet is. De informatie in dit rapport kan gewijzigd worden zonder enige vorm van aankondiging. ING Bank N.V. noch één of meer van haar directeuren of werknemers aanvaardt enige aansprakelijkheid voor enig direct of indirect verlies of schade voortkomend uit het gebruik van (de inhoud van) deze publicatie alsmede voor druk- en zetfouten in deze publicatie. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Overneming van gegevens uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron wordt vermeld. In Nederland is ING Bank N.V. geregistreerd bij en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten. De tekst is afgesloten op 26 mei 2016.